

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/205719-365865

Op de op 14 september 2023 ontvangen aanvraag van de gemeente Dongen, te Dongen, om een ontheffing krachtens artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor de sloop van de huidige sporthal en bouw van een nieuw IKC, uitgevoerd op de Wielstraat 29C, 5109 TK te 's Gravenmoer, in de gemeente Dongen.

plaats / datum
's-Hertogenbosch,
1 december 2023

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer H. Janssen
Clustermanager

BESLUIT

Onderwerp

Op 14 september 2023 hebben wij van de gemeente Dongen een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, dit als gevolg van de sloop van de huidige sporthal en bouw van een nieuw IKC, uitgevoerd op de Wielstraat 29C, 5109 TK te 's Gravenmoer, in de gemeente Dongen.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- I. aan Gemeente Dongen, Hoge Ham 62, 5104 JJ te Dongen, de gevraagde ontheffing **te verlenen**, op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode tot en met 1 oktober 2028;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze betrekking heeft op de soorten als bedoeld onder I, deel uitmaken van deze ontheffing;
- III. aan deze ontheffing voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 'voorschriften';
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de deze ontheffing:
 - Ecologische quickscan IKC Dongen. (2022) Smeets, B., kenmerk: ICS 22-8-18, Econu d.d. 22 augustus 2022. Hierna wordt naar dit document verwezen als: "de quickscan".
 - Soortgericht onderzoek IKC 's Gravenmoer. (2023) Smeets, B., kenmerk: ICS 23-7-17, Econu d.d. 17 juli 2023. Hierna wordt naar dit document verwezen als: "het nader onderzoek".
 - Activiteitenplan IKC 's Gravenmoer. (2023) Smeets, B. Kenmerk: ICS 23-9-14, Econu d.d. 13 september 2023. Hierna wordt naar dit document verwezen als: "het activiteitenplan".
 - Aanvullende gegevens van 31 oktober en 22 november 2023.
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locatie(s) van de mitigerende maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: rechtspraak.nl/bestuursrecht.

INHOUDSOPGAVE

Besluit.....	2
Voorschriften.....	5
Procedurele overwegingen	8
Inhoudelijke overwegingen.....	9
1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming	9
1.1 <i>Beschermingsregimes</i>	9
1.2 <i>Interim omgevingsverordening Noord-Brabant</i>	9
2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep	10
2.1 <i>Aangevraagde activiteiten</i>	10
2.2 <i>Onderzoek soorten</i>	10
2.3 <i>Mogelijke effecten op beschermde soorten</i>	10
2.4 <i>Alternatievenafweging</i>	10
2.5 <i>Belang van de aanvraag</i>	11
2.6 <i>Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding</i>	11
3. Conclusie	15
Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie.....	16
Bijlage 2. Locatie van de mitigerende maatregelen.....	17
Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten	18

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, doch uiterlijk 2 weken voor aanvang van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De ontheffinghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl indien bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere handelingen als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan deze ontheffing verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts-)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de mitigerende maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 2 en 4) en de aanvullende gegevens van 31 oktober 2023.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen, voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven.
Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 weken voor de start van de werkzaamheden, via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

¹ Wat wij hieronder verstaan staat in de toelichting op het aanvraagformulier:
https://www.brabant.nl/applicaties/producten/beschermde_dieren_en_planten_6553

Specifieke voorschriften

Tijdelijke voorzieningen

10. Als tijdelijk alternatief dienen er minimaal 4 voorzieningen met een afmeting van minimaal 20 centimeter breed en minimaal 50 centimeter hoog te worden geplaatst binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats.
11. Het type van de tijdelijke voorziening, de locatie van plaatsing en de datum van plaatsing dienen te worden vastgelegd in het logboek of ecologisch werkprotocol.

Ongeschikt maken

12. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden in de actieve periode van vleermuizen (globaal van 1 april tot half oktober) en buiten de kwetsbare periode. De actieve periode kan eerder starten of langer doorlopen als gevolg van de weersomstandigheden en het seizoensverloop.
13. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het dan geldende vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.
14. Bij het ongeschikt maken mag geen opschuimend en uithardend (vul)schuim (PUR) gebruikt worden. Opschuimend en uithardend (vul)schuim (PUR) mag alleen gebruikt worden nadat de bebouwing al ongeschikt is gemaakt, er een controlerende heeft plaatsgevonden conform het voorschrift over de controlerende én er door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn.

Controlerende

15. Tussen het ongeschikt maken en de controlerende dienen ten minste 3 dagen te zitten.
16. De controlerende dient plaats te vinden conform de eisen die het geldende vleermuisprotocol stelt aan het onderzoek naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Concreet gaat het om de start- en eindtijd, onderzoeksperiode, minimale temperatuur en maximale windkracht. Tijdens de gehele controlerende moet het droog zijn.

Onverwacht aantreffen soorten

17. Indien tijdens de werkzaamheden (niet zijnde ongeschikt maken) toch gewone dwergvleermuizen worden aangetroffen, dient het werk direct stopgezet te worden. Vervolgens dient de ecooloog geraadpleegd te worden om een plan op te stellen hoe hiermee wordt omgegaan. De werkzaamheden mogen pas hervat worden als de gewone dwergvleermuis uit het gebouw verdwenen is. In het logboek dient te worden vastgelegd hoe er wordt omgegaan met de aanwezige soort.

Permanente voorzieningen

18. De permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis dienen een binnenmaat van minimaal 50 centimeter breed en minimaal 80 centimeter hoog te hebben en dienen te voldoen aan de eisen met betrekking tot plaatsing van het Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

Verwijderen tijdelijke voorzieningen

19. De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente voorzieningen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes conform het Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017) en aangetroffen functies.
20. Het eventueel verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient plaats te vinden buiten de kwetsbare winterrustperiode van vleermuizen: 15 oktober tot 1 april.
21. Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient door een ecologisch deskundige gecontroleerd te worden of de voorziening 'leeg' is. De kasten mogen alleen verwijderd worden op het moment dat er geen vleermuis aanwezig is in de kast.

22. De tijdelijke kasten dienen, wanneer de wens bestaat deze weg te halen, binnen de ontheffingsperiode te worden verwijderd. Indien de tijdelijke kasten niet zijn verwijderd en deze alsnog op een later moment verwijderd moeten worden, is vleermuisonderzoek benodigd om te beoordelen of de kasten gebruikt worden als verblijfplaats. Indien de kasten in gebruik zijn als verblijfplaats en deze ontheffing is verlopen, dient hiervan een melding te worden gedaan bij de Omgevingsdienst Brabant Noord.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 14 september 2023 hebben wij van de gemeente Dongen een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. De aanvraag is op 31 oktober en 22 november 2023 aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/205719.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als dit aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

Voor de aspecten van de aanvraag waarvoor een ontheffing vanuit de Wnb is vereist hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een ontheffing is gevraagd.

Overige regelgeving

Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan daarom aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er 3 beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 2.6.1 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

De aangevraagde activiteiten betreffen de sloop van de huidige sporthal en bouw van een nieuw gebouw waarin de lokale basisschool, kinderopvang en sporthal zich kunnen vestigen. Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij aanvraag gevoegde nader onderzoeksrapportage en het activiteitenplan.

Op 17 augustus 2022 heeft een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden. Het nader onderzoek naar vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2022 en 2023, conform het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, 2021).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

In het plangebied is één zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen met één tot twee individuen.

De aanvrager geeft aan dat door het uitvoeren van de activiteiten:

- 1 zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis wordt vernield en dieren opzettelijk worden verstoord.

Dit is een overtreding van de bepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb.

2.4 Alternatievenafweging

De volgende alternatieven zijn in deze casus mogelijk: niets doen, een ingrijpende renovatie waarbij de sporthal grondig aangepakt wordt en een totale sloop en nieuwbouw. De eerste 2 alternatieven leiden beide niet tot gunstigere omstandigheden voor de aanwezige vleermuizen.

In de nieuwbouw gaan ook de 2 basisscholen 'De Wegwijzer' en 'De Springplank' en kinderopvang 'De Toverdroom' een plek vinden. Voor deze scholen dient vervangende nieuwbouw te komen. De scholen en sportzaal vervullen een belangrijke rol in het sociale leven in het dorp. Het is dan ook vanuit sociaal oogpunt belangrijk dat de nieuwbouw van de scholen en de sporthal gerealiseerd wordt. De bestaande huisvestingen in het dorp 's Gravenmoer zijn gedateerd en voldoen niet meer aan de huidige eisen en normen. De gemeenteraad heeft ingestemd met vervangende nieuwbouw voor beide scholen en opvang, op één nieuwe locatie. De samenwerking en het gedeelde gebruik van de nieuwbouw, tussen deze scholen en met de opvang, heeft onder andere geleid tot deze nieuwbouwkeuze. Bijkomend voordeel is dat er tijdens de realisatie geen tijdelijke huisvesting nodig is, met als gevolg een dubbele verhuisbeweging. De locatie ter plaatse van de bestaande gymzaal 't Wiel zorgt daarnaast voor de mogelijke samenwerking met de naastliggende sportverenigingen. Het plangebied ligt aan de rand van 's Gravenmoer, is goed bereikbaar en heeft voldoende ruimte en rust om een kwalitatief hoogstaande locatie te bieden aan de scholen en de sporthal. In de directe omgeving zijn geen andere locaties beschikbaar die op korte termijn voldoende ruimte bieden om een vergelijkbaar project te kunnen realiseren.

In het geval dat de huidige toestand onveranderd blijft, dan zal de sporthal blijvend niet aan de eisen voor het huidige gebruik voldoen en is een realisatie van een IKC met daarin de samenvoeging van twee scholen en een kinderopvang niet mogelijk. Uiteindelijk zal er dan voor gekozen worden om

alsnog te renoveren of te slopen. Het verlaten van de huidige locatie zal leiden tot verval van het gebouw, aanwezigheid van krakers en hangjongeren, vernieling en overlast. De bestaande bebouwing raakt in verval en vormt dan een gevaar voor de volksgezondheid, een verhoogd risico op ongevallen, de aanwezigheid van ongedierte en een toename van criminaliteit in de omgeving. Vanuit het oogpunt van openbare veiligheid en de praktische realiseerbaarheid van het IKC is het van belang dat de huidige bebouwing gesloopt wordt en nieuwbouw volgt.

De huidige inrichting voldoet niet meer aan de huidige en toekomstige verwachtingen van een maatschappelijk gebouw met betrekking tot energieverbruik, duurzaamheid, comfort en gebruikswaarde. Een ingrijpende verbouwing en renovatie kan leiden tot een meer passende situatie. De aangetroffen verblijfplaats is echter aanwezig achter een gedeeltelijk loshangende plaat. Elke vorm van renovatie zou betekenen dat deze plaat op zijn minst vastgeschroefd zou worden. Om aan de duurzaamheidsdoelstellingen te voldoen zou er ook isolatie aan de achterzijde van de plaat worden aangebracht. Dit betekent dat de verblijfplaats door renovatie, waarbij ook de duurzaamheidsdoelstellingen worden nagestreefd, vernietigd zou worden. Dit maakt renovatie geen mogelijk alternatief om de verblijfplaats te behouden.

Een volledige sloop leidt uiteraard nooit tot een behoud van de huidige verblijfplaats, maar verblijfplaatsen worden in de nieuwbouw opnieuw aangeboden. Kortom, een sloop en nieuwbouw waarbij de bestaande verblijfplaats verdwijnt en er gepaste mitigerende maatregelen getroffen worden, waaronder het inbouwen van vleermuisverblijven biedt de meest gunstige oplossing om het doel (realisatie van een IKC welke voldoet aan de huidige eisen en normen) te bereiken.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.5 Belang van de aanvraag

De ontheffing is gevraagd op grond van het belang het belang 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, van de Wnb.

De huidige gymzaal is sterk verouderd, en voldoet net als de bestaande onderwijslocaties niet meer aan de huidige eisen en normen. Gezien de scholen en sporthal een belangrijke rol spelen in het sociale leven in het dorp is het belangrijk dat de vervangende nieuwbouw er komt. De nieuwbouw van het IKC zal weer aansluiten op de huidige normen met betrekking tot akoestiek, duurzaamheid en installaties (comfort). Tevens kan de gymzaal een dubbelfunctie vervullen als sport- en speelzaal tijdens én na schooltijden. Het huidige pand is niet goed geïsoleerd, derhalve wordt een grote hoeveelheid energie verbruikt om het gebouw te verwarmen. Gezien de klimaatdoelstellingen is het relevant dat de CO₂-uitstoot verminderd wordt. De nieuwbouw van de scholen en de sporthal is van groot maatschappelijk belang. Een goede educatie en sporten dragen bij aan een gezonde leefstijl derhalve is het van belang dat de nieuwbouw gerealiseerd kan worden.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang voldoende onderbouwd is om de ontheffing te kunnen verlenen.

2.6 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding

In het activiteitenplan (hoofdstuk 2 en 4) en de aanvullende gegevens van 31 oktober 2023 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen. In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

- In april 2023 zijn in de omgeving van het plangebied 12 vleermuiskasten van type ANS-1 geplaatst volgens de richtlijnen van het Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017).
- Daarnaast zijn in de omgeving een groot aantal gebouwen met open stootvoeren en andere geschikte locaties voor verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig.
- Hierbij wordt een gewenningsperiode van 6 maanden aangehouden.

Ongeschikt maken

- Na het doorlopen van de gewenningsperiode van 6 maanden wordt de bestaande verblijfplaats ongeschikt gemaakt.
- Het ongeschikt maken gebeurt door de randen van de daken dicht te stoppen met een uitvliegflap zodat de vleermuizen wel uit het gebouw kunnen.
- Enkele dagen nadat dit is uitgevoerd wordt door middel van een avond bezoek vastgesteld of er daadwerkelijk geen vleermuizen in het gebouw verblijven.
- Indien er geen vleermuizen aangetroffen worden, kunnen de werkzaamheden starten.
- Indien er wel vleermuizen worden aangetroffen worden er in overleg met de begeleidende ecooloog passende maatregelen genomen.

Werkwijze

- Zoveel mogelijk buiten de kwetsbare periode werken.
- De werkzaamheden worden gefaseerd in ruimte en tijd zodat er op elk moment voldoende functionerende verblijfplaatsen, vliegroutes of foerageergebieden aanwezig blijven.
- Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het plangebied gecontroleerd op de aanwezigheid van vleermuizen, broedende vogels en andere dieren.
- De werkzaamheden vinden plaats tussen zonsopkomst en zonsondergang.
- Er worden voorzieningen getroffen zodat verstoring op verblijfplaatsen, vliegroutes of foerageergebieden door lichtbronnen wordt voorkomen.
- Het laten branden van verlichting buiten de werkzaamheden wordt zo veel mogelijk beperkt en er wordt vleermuisvriendelijke verlichting gebruikt.
- Voor de noodzakelijke verlichting worden gerichte lichtbronnen (aan boven en achterzijde afgeschermd) gebruikt.
- Verblijfplaatsen in de omgeving worden tijdens het uitvoeren van de activiteiten toegankelijk gehouden.
- De werkwijze of werkvolgorde wordt aangepast zodat slachtoffers onder vleermuizen worden voorkomen.
- De activiteiten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen.
- Een vleermuisdeskundige stelt een ecologisch werkprotocol op. Dit ecologisch werkprotocol is op de locatie aanwezig en de inhoud ervan moet bij de betrokken werknemers bekend zijn. De activiteiten moeten aantoonbaar volgens dit protocol worden uitgevoerd.

Permanente alternatieve verblijfplaatsen

- In de nieuwbouw worden permanente verblijfplaatsen, minimaal 4, gerealiseerd door het aanbrengen van meerdere vleermuiskasten achter de gevelbekleding verspreid over de nieuwbouw.
- Tijdens het ontwerp en de realisatie zal de begeleidende ecooloog betrokken zijn om een geschikte permanente mitigatie te realiseren.
- Bij de nieuwe inrichting van het groen worden maatregelen getroffen die de biodiversiteit stimuleren waardoor het leefgebied van de vleermuizen verbeterd wordt.

Monitoring

- Tijdens en na de werkzaamheden wordt de activiteit van vleermuizen in de omgeving gemonitord door regelmatige avondrondes in en rond het plangebied te lopen.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Wij nemen in aanvulling op deze maatregelen extra voorschriften op. Het betreft de volgende aanvullende mitigerende maatregelen:

Tijdelijke alternatieve voorzieningen

- De tijdelijke voorzieningen ter vervanging van de zomer- en paarverblijfplaats dienen minimaal 20 centimeter breed en minimaal 50 centimeter hoog te zijn en dienen maximaal 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen te hangen. Doordat de reeds geplaatste kasten niet aan deze afmetingen voldoen en verder dan 200 meter hangen, dienen minimaal 4 kasten vervangen te worden of moeten er minimaal 4 kasten worden bijgeplaatst conform de eisen die het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis stelt in paragraaf 3.2. Dit voorschrift wordt opgelegd om de functionaliteit van de tijdelijke alternatieve voorzieningen te waarborgen.
- Het type kast, de locatie van plaatsing en de datum van plaatsing dienen te worden vastgelegd in het logboek of ecologisch werkprotocol. Dit voorschrift wordt opgenomen zodat de Omgevingsdienst Brabant Noord de tijdelijke voorzieningen kan beoordelen en kan handhaven.

Ongeschikt maken

- Het ongeschikt maken dient plaats te vinden buiten de kwetsbare periodes van de soorten. Voor vleermuizen betekent dit dat er ongeschikt gemaakt dient te worden in de actieve periode (globaal van 1 april tot half oktober). De kwetsbare periodes kunnen eerder starten of langer doorlopen als gevolg van de weersomstandigheden en het seizoensverloop. Dit voorschrift wordt opgenomen om te voorkomen dat individuen indirect of direct gedood of verwond raken als gevolg van het ongeschikt maken in de onjuiste periode.
- Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het dan geldende vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.
- Bij het ongeschikt maken mag geen opschuimend en uithardend (vul)schuim (PUR) gebruikt worden. Opschuimend en uithardend (vul)schuim mag alleen gebruikt worden nadat de bebouwing al ongeschikt is gemaakt, er een controleronde heeft plaatsgevonden conform het voorschrift over de controleronde én er door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn. Dit voorschrift wordt opgenomen om te voorkomen dat vleermuizen vastkleven of verstrikt raken in het (vul)schuim of onverhoopt opgesloten worden.

Controleronde

- Tussen het ongeschikt maken en de controleronde dienen ten minste 3 dagen te zitten, zodat de vleermuizen de tijd hebben de verblijfplaats te verlaten.

- De controlerende dient plaats te vinden conform de eisen die het geldende vleermuisprotocol stelt aan het onderzoek naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Concreet gaat het om de start- en eindtijd, onderzoeksperiode, minimale temperatuur en maximale windkracht. Tijdens de gehele controlerende moet het droog zijn.

De bovenstaande voorschriften over de controlerende worden opgenomen om te voorkomen dat het gebouw onterecht vleermuisvrij wordt verklaard en dat er nog vleermuizen aanwezig zijn in het plangebied ten tijde van de werkzaamheden.

Onverwacht aantreffen soorten

- Indien tijdens de werkzaamheden (niet zijnde ongeschikt maken) toch gewone dwergvleermuizen worden aangetroffen, dient het werk direct stopgezet te worden. Vervolgens dient de ecooloog geraadpleegd te worden om een plan op te stellen hoe hiermee wordt omgegaan. De werkzaamheden mogen pas hervat worden als de gewone dwergvleermuis uit het gebouw verdwenen is. In het logboek dient te worden vastgelegd hoe er wordt omgegaan met de aanwezige soort. Dit voorschrift wordt opgenomen om onnodige verstoring van vleermuizen zo veel mogelijk te voorkomen.

Alternatieve permanente verblijfplaatsen

- De permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis dienen een binnenmaat van minimaal 50 centimeter breed en minimaal 80 centimeter hoog te hebben en dienen te voldoen aan de eisen met betrekking tot plaatsing van het kennisdocument. Dit voorschrift wordt opgelegd, zodat de permanente voorzieningen voldoen aan het Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). In paragraaf 3.2 van het Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis staat dat permanente voorzieningen in muren een grootte van minimaal 50 x 80 centimeter moeten hebben. Het gaat hierbij om de verblijfsruimte, dus de binnenmaten van de verblijfplaats moeten minimaal 50 centimeter breed en minimaal 80 centimeter hoog zijn. Omdat alle voorzieningen in het kennisdocument een hoogte hebben die groter is dan de breedte, moet de breedte dus minimaal 50 zijn en de hoogte minimaal 80.

Verwijderen tijdelijke voorzieningen

- De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente voorzieningen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes conform het Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017) en aangetroffen functies.
- Het eventueel verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient plaats te vinden buiten de meest kwetsbare periodes voor vleermuizen: de winterperiode (15 oktober tot 1 april).
- Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient door een ecologisch deskundige gecontroleerd te worden of de voorziening 'leeg' is. De kasten mogen alleen verwijderd worden op het moment dat er geen vleermuis aanwezig is in de kast.
- De tijdelijke kasten dienen, wanneer de wens bestaat deze weg te halen, binnen de ontheffingsperiode te worden verwijderd. Indien de tijdelijke kasten niet zijn verwijderd en deze alsnog op een later moment verwijderd moeten worden, is vleermuisonderzoek benodigd om te beoordelen of de kast gebruikt wordt als verblijfplaats. Indien de kast in gebruik is als verblijfplaats en deze ontheffing is verlopen, dient hiervan een melding te worden gedaan bij de Omgevingsdienst Brabant Noord.

De bovenstaande maatregelen over het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen worden opgelegd om te voorkomen dat de tijdelijke voorzieningen te vroeg worden verwijderd en/of worden verwijderd op een moment dat het vleermuizen verstoord.

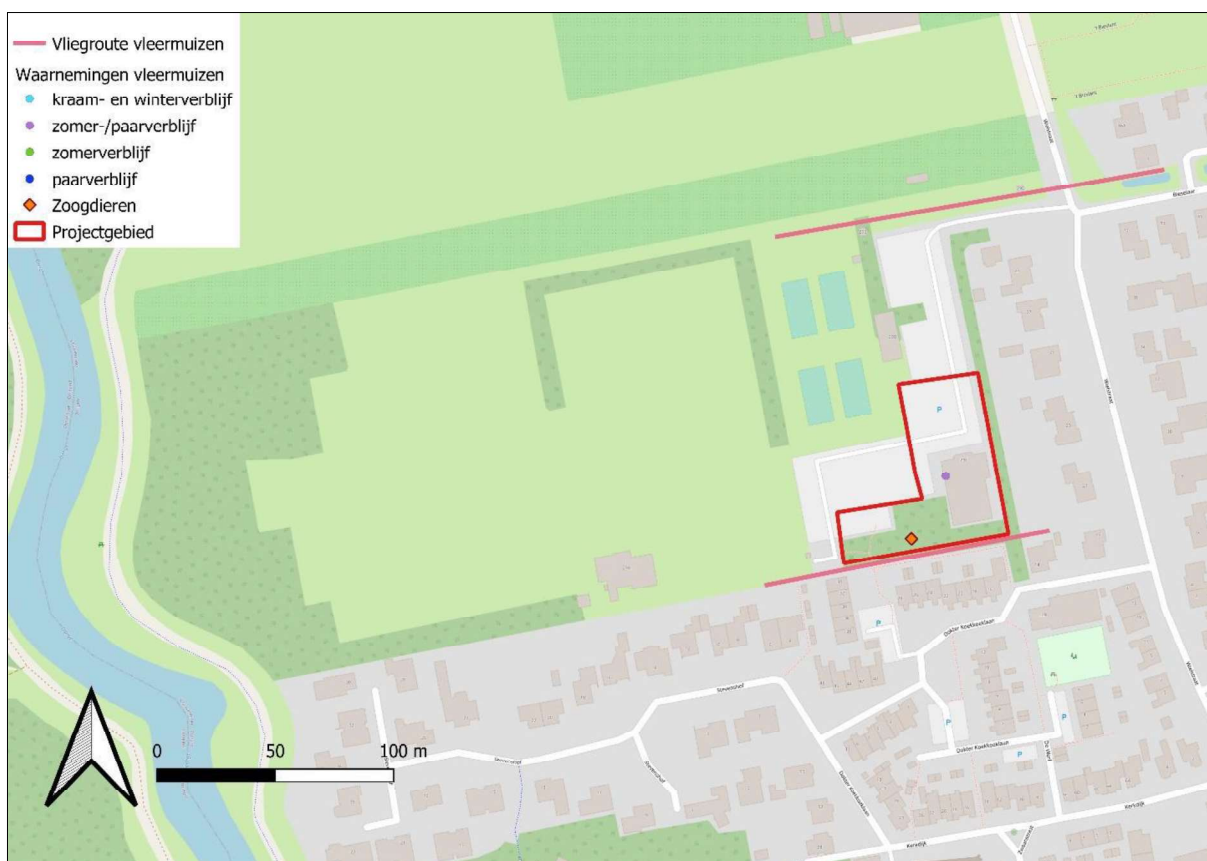
Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet in het geding door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

3. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij gevraagde ontheffing. De ontheffing wordt slechts voor de in het besluit genoemde soorten en beschreven activiteiten verleend. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE

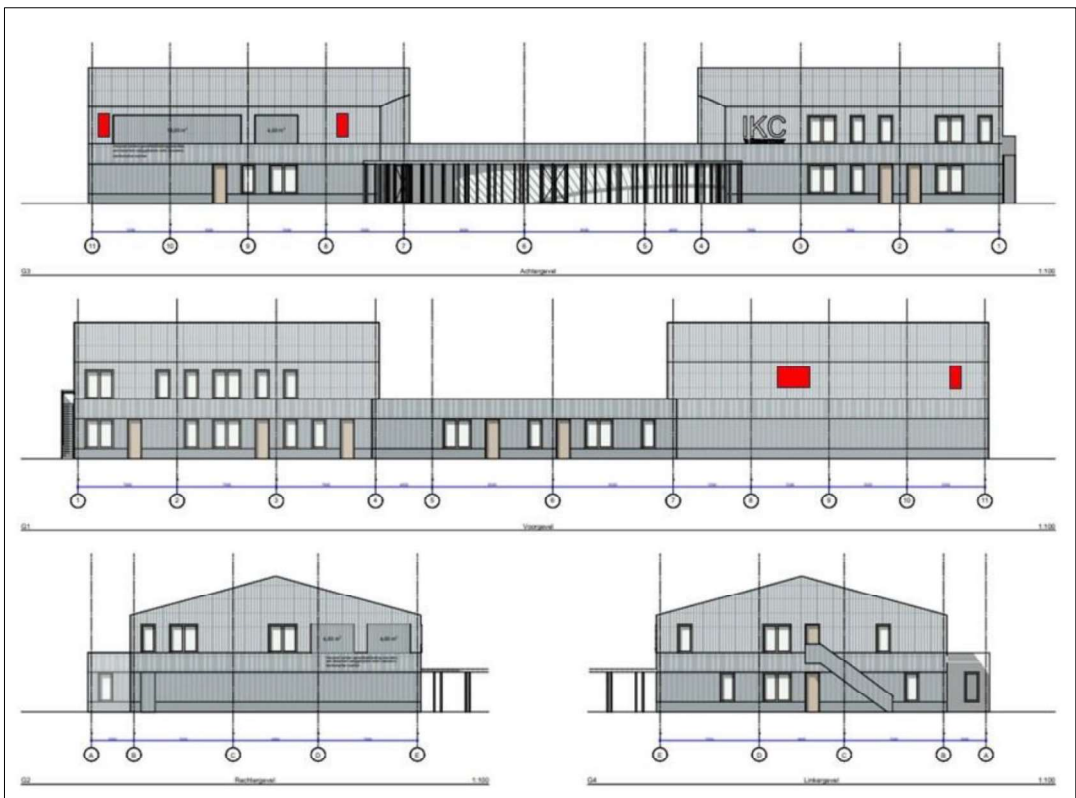

Figuur 1. Locatie plangebied nabij Wielstraat 29 te 's Gravenmoer. De activiteiten vinden plaats binnen het rood omlijnde gebied.

BIJLAGE 2. LOCATIE VAN DE MITIGERENDE MAATREGELEN

Figuur 2. Locatie van de tijdelijke voorzieningen.

Figuur 3. Voorlopige ontwerpfase van de locaties van de permanente voorzieningen (in rood).

BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten Ontheffing Wet natuurbescherming, onderdeel beschermde soorten		
<u>Gegevens</u>		
Aanvraagnummer	Z/205719	
Naam initiatief	Sloop sporthal en nieuwbouw IKC	
Ontheffingsperiode	voor de periode tot en met 1 oktober 2028	
Ontheffinghouder		
Naam aanvrager		
Adres		
PC-Woonplaats		
<u>Gegevens</u>		
<u>werkzaamheden:</u>		
Contactpersoon uitvoering werkzaamheden		
Telefoonnummer (vast)		
Telefoonnummer (mobiel)		
Ecoloog betrokken bij uitvoering (incl. telnr.)		
Locatie(s) werkzaamheden		
Datum gereedkomen compensatiemaatregelen		
Datum start werkzaamheden		
Overzicht planning werkzaamheden		
<i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i>		
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, Gemeente Dongen, Wielstraat 29C, 5109 TK te 's Gravenmoer, Z/205719

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 1 december 2023 een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming hebben **verleend** (kenmerk: Z/205719-365865) aan Gemeente Dongen, Hoge Ham 62, 5104 JJ te Dongen, voor de sloop van de huidige sporthal en bouw van een nieuw IKC, uitgevoerd op de Wielstraat 29C, 5109 TK te 's Gravenmoer, in de gemeente Dongen. De ontheffing is geldig voor de periode tot en met 1 oktober 2028.

Op dit besluit is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 5 december 2023 tot en met 15 januari 2024 **6 weken ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 743 00 00. Voor inzage in de bijbehorende stukken dient een afspraak gemaakt te worden. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website <https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl> onder 'officiële bekendmakingen'.

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor:
rechtspraak.nl/bestuursrecht.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/205719 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, december 2023